

2016 -06- 2 8

Enheten för region öst
Sari Gharanfoli, 010-730 98 42

Tyresö kommun
135 81 TYRESÖ

Dnr. 2015/SN 0119-013

Delgivning

Förbud och föreläggande med vite

Ert org.nr 2120000092
Arbetsställe Björkbacken äldrecentrum
Besöksadress Bollmoravägen 28, Tyresö

Beslut

1. Arbetsmiljöverket förbjuder er att, vid ovanstående arbetsställe, efter den 15 juni 2019 vid vite av 3 000 000 kronor att utföra omvårdnadsarbete på de boendes toaletter/ hygienutrymmen samt vid passage genom dörröppningar till toaletter, hygienutrymmen och övriga rum om inte följande villkor är uppfyllda. Reglerna om att vi har rätt att fatta beslut om förbud och föreläggande och förena beslutet med vite finns i 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen.

1.1 Toaletter/hygienutrymmen

Det ska finnas ett fritt arbetsutrymme om minst 0,8 meter vid sidan om toalettstolen samt där arbetstagaren måste utföra arbetsmoment som innebär kraftutövning eller där arbetstagare behöver vrida, huka eller böja sig ned.

Det ska dessutom finnas ett fritt utrymme för de hjälpmedel som behöver användas i hygienutrymmet så att dessa kan passera och manövreras.

Se 1 och 5 - 6 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2012:2) om belastningsergonomi. Se även 4 och 53 §§ AFS 2009:2 om arbetsplatsens utformning.

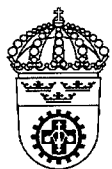
1.2. Dörröppningar

Bredden på dörröppningen ska vara minst 0,9 meter.

Se 1 och 5-6 §§ AFS 2012:2 och 4, 46 och 53 §§ AFS 2009:2.

Upplysning

Med fritt arbetsutrymme och fritt utrymme avses att arbetstagaren ska kunna utföra sina arbetsuppgifter/ manövrera och passera med hjälpmedel utan att de

hindras av väggar, dörrposter, fasta möbler eller annan fast monterad utrustning.

2. Vi förelägger er också vid vite av 2 000 kr att meddela oss om er verksamhet övergår till att drivas av en annan fysisk eller juridisk person. Ange namn, organisationsnummer och adress på den som har övertagit verksamheten. Kravet om att ni ska meddela oss gäller till dess att vi avslutar ärendet. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Skyddsombudet har rätt att avbryta det förbjudna arbetet

Följer ni inte förbudet har skyddsombudet rätt att avbryta det förbjudna arbetet. Reglerna om skyddsombudets rätt att avbryta arbete finns i 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen.

Arbetsgivaren har alltid ansvaret för arbetsmiljön

Ni som arbetsgivare ska göra det som behövs för att ingen av era arbetstagare skadar sig eller blir sjuk på grund av arbetet. Reglerna om det finns i 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen. Ert ansvar för arbetsmiljön gäller även under tiden ni har på er att leva upp till villkoren i förbudet.

Skäl för besluten

Den 17 augusti 2015 inspekterade Arbetsmiljöverket ert arbetsställe. Vi uppmärksammade då vissa brister i arbetsmiljön. I ett inspektionsmeddelande den 31 augusti 2015 beskrev vi bristerna och ställde krav på att ni skulle avhjälpa dem.

Vid vår uppföljning har det visat sig att de brister vi redovisar här finns kvar.

1. Toaletter/ hygienutrymmen och dörröppningar

Vid inspektionen konstaterades att de boendes toaletter är mycket trånga att arbeta i. Vidare konstaterades att många vårdtagare har behov av omfattande stöd och hjälp i samband med förflyttningar vid toalettbesök.

Det saknas även utrymme att manövrera de hjälpmedel som förekommer i verksamheten.

Alltför begränsat utrymme medför att arbetstagarna tvingas genomföra belastande arbetsmoment i ogynnsamma arbetsställningar och försvårar möjligheten att använda hjälpmedel vilket kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Toalett på avdelning Vitsippan

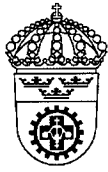
Ni har i era undersökningar konstaterat att dörröppningar in till rummen/lägenheterna saknar 0,9 meter fritt öppningsmått.

I vårt brev till er den 20 november 2015 fick ni möjlighet att lämna era synpunkter på villkoren och tidpunkterna. Ni har lämnat följande synpunkter: Björkbackens äldrecentrum består av flera olika byggnader, vilka är uppförda och ombyggda under olika tidsperioder. Användningsområdena har i vissa delar förändrats över tid. Vidare uppger ni att alla byggnader används för vård- och omsorgsboende för äldre. Ni har genom inventering konstaterat att utformningen av hygien- och toalettutrymmen varierar mellan de olika byggnaderna.

Ni har genom en kompletterande skrivelse den 13 juni 2016 uppgett en åtgärdsplan för toaletter/hygienutrymmen och dörröppningar. Enligt denna ska det direkta ombyggnadsarbetet kunna påbörjas våren 2017 och vara genomfört under första halvåret 2019.

Arbetsmiljöverket gör följande bedömning

1. Sjuk- och omvårdnadspersonal är särskilt utsatt för belastningsskador. De skador som uppstår kan vara av akut karaktär eller ha utvecklats under en längre tid. Akuta ryggsmärtor i samband med plötsliga överbelastningar samt

smärtor i rygg och nacke efter längre tids belastning är de vanligaste skadorna bland dessa yrkesgrupper.

För att arbetstagaren ska kunna arbeta med en god arbetsteknik vid förflyttningssituationer behöver det finnas ett fritt arbetsutrymme, om minst 0,8 meter, vid toalettstolen så att arbetstagarna utan hinder kan röra sig samt kan arbeta med tyngdöverföringar både bakåt, framåt och i sidled. Det är vanligt förekommande att en och samma boende vid ett tillfälle behöver hjälp från båda sidor om toalettstolen och då behöver det finnas ett fritt arbetsutrymme på båda sidor om toalettstolen. Det behöver också finnas ett fritt arbetsutrymme för att arbetstagaren utan hinder kan böja sig framåt och nedåt vid toalettstolen.

Boendet har och tar emot vårdtagare med stort behov av hjälp och där behöver det finnas tillräckliga utrymmen för såväl arbetstagare som för hjälpmedel. Vid vändning av exempelvis en liten hygienstol framför toalettstolen ska det finnas minst 1,3 meter fritt arbetsutrymme för att kunna manövrera hygienstolen över toalettstolen. Om rullstol ska placeras vid sidan om toalettstolen krävs det ett fritt arbetsutrymme om minst 1,0 meter.

För att arbetstagaren ska kunna arbeta med en god arbetsteknik vid förflyttningssituationer behöver det finnas arbetsutrymme för att manövrera hjälpmedel eller assistera vårdtagaren. Dörröppningar ska därför tillåta passage utan att arbetstagare riskerar att klämma sig när hjälpmedel körs igenom dessa eller då vårdtagaren ledsagas av arbetstagaren.

Begränsade utrymmen medför att arbetstagarna tvingas genomföra belastande arbetsmoment i ogynnsamma arbetsställningar och försvårar möjligheten att använda hjälpmedel vilket kan medföra ohälsa eller olycksfall.

Mot denna bakgrund bör förbudet förenas med ett vite som kan bestämmas till skäligt belopp 3 000 000 kronor.

2. Arbetsmiljöverkets erfarenhet är att lokaler som vi har tillsynsärenden på ibland överlåts eller på annat sätt övergår till annan fysisk eller juridisk person, utan att vi får kännedom om det. Detta får till följd att de villkor som vi har ställt mot den ursprungliga upplåtaren av lokalerna inte gäller mot den nya fysiska eller juridiska person som äger lokalerna. Det är mot den bakgrunden som föreläggandet ska ses.

Föreläggandet bör förenas med ett vite som kan bestämmas till skäligt belopp 2 000 kronor.

Meddela oss när ni uppfyllt villkoren

När ni har uppfyllt villkoren i förbudet ska ni meddela oss. Skriv vår beteckning 2015/027338 i meddelandet. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Ärendet har prövats vid vårt kontor i Stockholm och har avgjorts av sektionschefen Anneli Lundh, i närvaro av juristen Lennart Adèrn, efter föredragning av arbetsmiljöinspektören Sari Gharanfoli.

Anneli Lundh
Anneli Lundh

Kopia skickad till
Huvudskyddsombudet Fernando Pereira, fernando.pereira@tyreso.se
Verksamhetschef Maria Klarberg, maria.klarberg@tyreso.se
Tyresö Bostäder AB, Box 235, 135 27 TYRESÖ

Vad är förbud, föreläggande och vite?

Ett förbud är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller inte får lov att göra en viss handling. Ett förbud kan förenas med vite, vilket betyder att den som inte följer förbudet kan tvingas betala en summa pengar.

Ett föreläggande är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller ska genomföra en viss åtgärd. Ett föreläggande kan förenas med vite, vilket betyder att den som inte följer föreläggandet kan tvingas betala en summa pengar.

Om ni vill överklaga

Ni kan överklaga vårt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ni ska skicka överklagandet till oss för att vi ska kontrollera att det har kommit in i rätt tid. Vi prövar också om det finns skäl att ändra vårt beslut.

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, och om vi inte ändrar beslutet på det sätt som ni har begärt, så skickar vi överklagandet till förvaltningsrätten.

Ange vilket beslut som överklagas. Hänvisa till vårt ärendenummer och datumet för beslutet. Berätta hur ni vill att beslutet ska ändras och varför.

Överklagandet ska också innehålla följande uppgifter om er:

- namn
- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)

Om ni har ett ombud ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Vår adress:
Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm

Vår e-postadress:
arbetsmiljoverket@av.se